

LBRIS

We know
books

Anders de la Motte & Måns Nilsson

Noaptea, toate pisicile sunt negre

Titlul original: *Ett fynd att dö för*

Copyright © Anders de la Motte & Måns Nilsson 2022

Copyright © CRIME SCENE PRESS, 2024 pentru această ediție.

Toate drepturile rezervate, inclusiv dreptul de a reproduce fragmente din carte.

CRIME SCENE PRESS

Piața Presei Libere nr. 1

e-mail: redactia@crimescenepress.ro

tel.: 021.317.91.37; 021.317.91.42; fax.: 021.317.91.43

www.crimescenepress.ro

CRIME SCENE PRESS

Director editorial: GEORGE ARION

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MOTTE, ANDERS DE LA

Noaptea toate pisicile sunt negre / Anders de la Motte, Måns Nilsson ; trad. din lb. suedeză de Daniela Ionescu. - București : Crime Scene Press, 2024

ISBN 978-630-6542-59-8

I. Nilsson, Måns

II. Ionescu, Daniela (trad.)

821.113.6

Coperta: ALEXANDRA BARDAN

Redactor: GEORGE ARION JR.

Corectură: RUXANDRA MANUELA ARION

Tehnoredactor: GINA ROGOJINOIU

Bun de tipar: mai 2024

Tipărit în România

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări, fără acordul scris al editorului, este strict interzisă și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

Anders de la Motte
Måns Nilsson

Noaptea, toate pisicile sunt negre

traducere din limba suedeză și note
de Daniela Ionescu

CRIME SCENE PRESS
2024

Prolog

Era abia patru dimineața și mai rămăsese încă vreo oră până la răsărit. Dar ici și colo, printre tarabele din piață și mașinile parcate, se vedeau deja lanterne aprinse. Puncte de lumină pâlpâitoare și neliniștite, ca și cum cei de la care proveneau nu ar fi vrut să atragă inutil atenția asupra lor. Sentimentul de clandestinitate era întărit de vălurile de ceață care pluteau peste iarba plină de rouă și de negocierile discrete, aproape în șoaptă, care aveau loc între mese și între pereții de pânză ai corturilor. Era a patra duminică din iulie, iar târgul de antichități și obiecte de colecție de la Degeberga trebuia să se deschidă la ora opt, dar oricine avea habar cât de cât despre antichități știa și că afacerile cele mai bune se făceau dimineața, mult mai devreme, la lumina unei lanterne și în foșnetul discret al bancnotelor.

Piața era situată la mică distanță de sat, în valea râului Mörkavad, într-un loc numit Trollelier pe hărțile vechi. Un nume frumos, a cărui origine nimeni nu o cunoștea cu adevărat. Trolii și gnomii fuseseră prezenți în folclorul local încă de când oamenii începuseră să se stabilească în această zonă pitorească.

Nu departe de acolo, mai sus, pe versantul Linderödsåsen și pe jumătate ascunse în pădurea veche de fagi, se aflau cascadele Forsakar. Potrivit legendei, canalul dintre cele două cascade a fost creat atunci când o uriașă s-a îndrăgostit de un flăcău chipeș și a săpat o peșteră pentru întâlnirile lor amoroase secrete. Dar un rival perfid, un uriaș gelos, a deviat un râu astfel încât apa să curgă înăuntru și a transformat peștera într-o capcană mortală

pentru cei doi îndrăgostiți. Cei cu o viziune mai științifică susțineau că valea, creasta și cascada s-au format pe măsură ce stratul de gheață s-a retras, o versiune poate mai plauzibilă, dar nu la fel de captivantă.

Dar lui Gert Zillén nu-i păsa nici de gnomi, nici de trolci. Vizita acest târg de peste treizeci de ani și își urma rutina atent elaborată. Se trezise la pensiune la ora trei. Apoi luase din bucătărie termosul de cafea și pachetul cu sandviciuri și lăsase plata pentru camera mică și spartană într-un plic, pe masa de lângă ușa de la intrare. O sumă exactă, până la ultima centimă. Urmă o scurtă plimbare prin sat, în lumina lanternei frontale. Trăgea după el un troler, de genul celor pe care unii le numeau cu dispreț „cărucioare”, dar pe care Gert, pe măsură ce îmbătrânea, îl găsea din ce în ce mai indispensabil. Era un omuleț subțirel și se deplasa cu mișcări atente, sacadate, care îl făceau să semene cu o vrabie cenușie. Și, la fel ca în cazul vrăbiuțelor cenușii, puțini îl remarcă. De-a lungul întregii sale vieți trecuse neobservat, fără să fi produs vreă impresie asupra cuiva. Fusese logodit timp de câțiva ani în tinerete, dar relația se stinsese. La locul de muncă fusese unul dintre oamenii aceia liniștiți și muncitori care, zi de zi, fără să atragă atenția asupra lor, își îndeplinesc cu punctualitate sarcinile până când vine vremea ceasului de aur¹ și a pensionării.

Dar Gert Zillén avea alte interese, mai importante decât femeile sau cariera. Deși împlinise șaptezeci de ani și se ocupase de antichități de când era doar un băiețel, încă simțea că inima îi bate mai repede înaintea vânătorii care îl aștepta. A speranței că în ziua aceea ar fi putut să facă Marea Descoperire.

1. „Ceasul de aur” (gullocka) este un simbol al loialității îndelungate față de locul de muncă.

Odată ajuns la piață, Gert se opri pe peluza cu vedere asupra împrejurimilor, stinse lanterna frontală și făcu o scurtă pauză. Bău o ceașcă de cafea din termosul său cu model în carouri și mâncă un sandvici, în timp ce încerca să determine unde se aflau ceilalți vânători de chilipiruri matinale și să-și stabilească strategia.

Cu câțiva ani înainte avusese norocul de partea sa, chiar la o asemenea oră matinală. Dibuise un vechi ceainic chinezesc cu model cu frunze pe care un vânzător ignorant i l-a vândut cu doar două sute, dar care apoi se dovedise că valora peste zece mii². Neștiința vânzătorului nu era ceva neobișnuit. În cazul porțelanului chinezesc, diferența dintre valoare și lipsa de valoare era adesea atât de greu de remarcat, încât era nevoie de un expert pentru a o stabili. Și puține persoane erau la fel de avizate în acest domeniu pe cât era China-Gert Zillén, cel puțin dacă îl întrebai pe el.

Gert goli ceașca de cafea și înșurubă cu grijă capacul termosului. Apoi își aprinse din nou lanterna frontală și începu să meargă spre cea mai întunecată parte a pieței. Trecu printre tarabe cu o privire de cunoscător. Ici și colo, vânzătorii apăreau și salutau din cap, cu chipuri boțite de nesomn. Prelatele erau ridicate, husele date la o parte, hârțile de ziar foșneau în timp ce lucrurile erau despachetate din cutii. Din când în când, Gert se oprea să inspecteze câte un obiect de porțelan, dar nu găsea nimic de interes.

La capătul culoarului se afla o masă mare pe care stăteau amestecate unelte, jucării vechi, câni ciobite și teancuri de cărți. De obicei evita să-și piardă timpul la asemenea mese din târgurile de antichități. Acestea aparțineau unor organizații de cercetași sau cluburi Lion care sperau să obțină un profit de pe urma obiectelor donate, dar în majoritatea cazurilor acestea erau pur și simplu rebuturi. În timp ce trecea, Gert își lăsă lumina lanternei să măture mărunțișurile de pe masă, pentru orice eventualitate. Era pe

2. Este vorba despre coroane suedeze. 11 coroane suedeze sunt echivalentul a 1 euro.

punctul să cotească pentru a continua pe culoarul următor, când un obiect de la marginea câmpului său vizual îi atrase atenția. Se opri brusc și întoarse capul pentru a îndrepta fasciculul de lumină înapoi, spre masă.

Între două suporturi de cărți vechi și o pușculiță din plastic cu rățoiul Donald se afla un mic bol. Era de culoare verde-deschis, cu un model floral sculptat, iar pentru un ochi neexperimentat părea mai degrabă o amărâță de zaharniță rămasă de la un serviciu de cafea dispărut de mult.

Gert se apropie mai mult. Inima începuse să-i bată mai tare. Ridică bolul și îl luminează cu lanterna frontală, în timp ce cu cealaltă mână scormoni în buzunar după o lupă. Își coborî ochelarii pe vârful nasului și își duse mica lupă la ochi. Cercetă cu atenție crăpăturile smalțului, atât de fine încât se puteau vedea doar ca o pânză de păianjen pe suprafața obiectului. Apoi sculpturile rafinate, executate cu o mână atât de măiestră încât era ușor de crezut că fuseseră făcute de o mașină. Dar obiectul acesta nu era o zaharniță produsă în serie, ci ceva cu totul special.

Ceva mult mai rar.

O descoperire de un asemenea calibru încât aproape că îi făcu genunchii să-i tremure.

Gert înghiți în sec. O dată, de două ori.

Inima îi bătea ca un ciocan în piept. Trebuia să cumpere bolul, imediat. Înainte ca vreun alt cumpărător interesat să apară din întuneric.

Se uită în jur, căutând pe cineva care se ocupa de tarabă. Cineva pe care să-l întrebe de preț și cu care să încheie afacerea. Dar nu se vedea nimeni.

Pe un afiș scria că asociația de cercetași Degeberga era cea care administra standul. Niciunul dintre cercetași nu avea habar ce ținea el în mâinile sale tremurânde.

Să ia, pur și simplu, zaharnița? Să lase două bancnote de douăzeci sau chiar o sută sub pușculiță și să plece?

În același timp, nu-i venea să lase banii în voia sortii. Voia să știe un preț, să facă un schimb corect, așa cum făcuse întotdeauna. Spre ușurarea lui Gert, își făcu apariția un tânăr cu cămașă de cercetaș și părul ciufulit. Nu părea prea bucuros de faptul că pierduse tragerea la sorți și trebuise să preia schimbul de dimineață.

– Scuză-mă...

Vocea lui Gert se împotmoli. Își dresе glasul, trase adânc aer în piept și încercă din nou.

– Tu de acolo...

Se întrerupse la mijlocul frazei.

Deodată, în ciuda întunericului, Gert simți o umbră uriașă profilându-se deasupra lui. Cineva stătea chiar în spatele lui. Cineva care mirosea a alcool și after-shave și a cărui simplă prezență îi făcea părul de pe ceafă să i se ridice.

– Nu cumva e chiar micuțul China-Gert? întrebă o voce aspră. La ce stai și reflectezi?

Vocea aparținea unui bărbat de vreo șaiszeci de ani. Purta o geacă albastră și, pe dedesubt, o cămașă în carouri, vârată într-o pereche de blugi cu talie înaltă, ținuți de o centură care încerca să reziste la ultima gaură. Pe cap, presată peste părul des și ondulat, purta o șapcă pe care era imprimată inscripția *Rask, serviciu de comercializare a bunurilor succesoriale*.

Gert își reprimă un fior. Lennart „Nalle” Persson era cel mai cunoscut comerciant de bunuri succesoriale din Österlen. Un adevărat șacal al pieței de antichități, care își vâna prada cu cruzime și fără scrupule.

Gert începu să transpire. Dacă Nalle ar fi adulmecat bolul oricât de puțin, și-ar fi înfipt imediat ghearele în el.

- La nimic deosebit, mormăi el cât putu de indiferent. Doar un mic bol pentru zahăr. M-am gândit să-l cumpăr pentru fiica surorii mele.

Își îndreptă din nou atenția spre cercetașul din spatele mesei.

- Cât vrei pentru asta?

Agită bolul pentru ca Nalle să vadă cât mai puțin din el.

- Păi, știu eu..., spuse tânărul, frecându-și nisipul somnului din ochi.

Gert începu să scoțoască după portofel cu o mână, în timp ce cu cealaltă ținea strâns bolul. Spera că Nalle va pleca mai departe și îl va lăsa în pace. Dar bărbatul uriaș rămase pe loc, înălțându-se deasupra lui, cu privirea înfiptă în ceafa lui Gert.

- Gert Zillén, spuse Nalle cu o voce suavă. Cel mai mare expert din Scania în porțelan chinezesc.

Plescăi din limbă.

- Nu așa îți spui când te duci să le ții prelegeri babelor din cluburile de croitorie?

Gert încuviință din cap în tăcere. Nalle îl făcea să transpire rece, trebuia să încheie imediat afacerea.

- Cincizeci de coroane și îl iau, îi spuse el cercetașului în timp ce îi înmâna niște bancnote.

- Hai să ne calmăm un pic.

Una dintre labele uriașe ale lui Nalle ateriză pe umărul aplecat al lui Gert, împingându-l la jumătate de metru de taraba din piață, înainte ca cercetașul să apuce să ia banii.

- Dacă cel mai mare expert din Scania în porțelan chinezesc e interesat de un mic bol pentru zahăr, aș dori să mă uit și eu la el.

Întinse mâna în semn de îndemn către Gert.

- Nu, e vândut, eu l-am cumpărat, cotcodăci omulețul.

- Nu l-ai cumpărat deloc, mârâi Nalle. Încă mai ai banii în mână și băiatul ăla n-a zis că e ok. Lasă-mă și pe mine să mă uit.

Gert încercă să se opună, dar fără succes. Nalle era mult prea puternic și îi smulse cu ușurință bolul din mână.

- Ia să vedem..., murmură Nalle în timp ce îl cerceta.

- E-eu îl iau, se bălbâi Gert. Nu-i așa?

Întinse din nou bancnotele și căută sprijin la cercetașul aflat de cealaltă parte a mesei.

- El a fost, de fapt, primul, confirmă tânărul.

Nalle ridică o mână cerând tăcere, apoi așeză bolul pe masă, trântindu-l ușor, puțin în afara razei de acțiune a lui Gert.

- Uite cum facem, îi spuse el cercetașului. Arăți ca un băiat care se pricepe la o afacere bună. O să cumpăr tot ce ai pe masă pentru cinci mii de coroane. Toată șandramaua!

Scoase un portmoneu din piele groasă și lucioasă.

- Cinci mii de coroane în numerar și poți să le spui prietenilor tăi cercetași că ai făcut cea mai bună afacere din lume. În plus, nu e nevoie să mai stai aici în soare toată ziua.

Nalle scoase bancnotele și întinse un teanc gros.

Gert înghiți în sec. Trebuia să facă ceva, orice.

Deodată observă o mișcare în spatele lui Nalle. Cineva stătea acolo, în întuneric, o umbră nedeslușită care părea să urmărească ce se întâmplă. Poate chiar un alt cumpărător care miroșise că se petrece ceva și care putea interveni în orice moment.

- Șase, spuse Gert cu panică în glas. Șase mii.

Era tot ce avea la el, până la ultima centimă.

Nalle îl studie de sus până jos, apoi schiță un zâmbet.

- Șapte, spuse el, scoțând încă niște bancnote din portmoneul bine garnisit. Șapte mii e oferta mea. Vrei să plusezi din nou, Gert? Pot s-o țin așa la nesfârșit.

- N-nu..., scânci Gert, strângând în continuare în pumn cele douăzeci de coroane.

Ar fi trebuit să nu spună nimic, ar fi trebuit să continue să-și susțină dreptul de prim cumpărător și să nu transforme totul într-un război al ofertelor pe care știa că nu-l putea câștiga.

Încercă să-l zărească pe noul cumpărător pe care crezuse că-l vede în spatele lui Nalle, dar umbra dispăruse. Poate că nici măcar nu existase. Plăsmuirea unui creier care îl îndemnase să facă o greșeală fatală.

– Eu am fost, de fapt, primul..., gemu Gert, deși știa că era prea târziu.

Cercetașul de pe cealaltă parte a mesei se răsuci jenat, dar ochii lui păreau a fi ațintiți asupra banilor.

– Eu... nu știu...

Nalle îi întinse teancul de bancnote.

– Ia banii, flăcăule. Și spune-le celorlalți cercetași că Nalle îi invită pe toți la înghețată. Numai să-i spui fetei de la chioșc să treacă nota de plată în contul meu.

Scutură ostentativ bancnotele. Înghețata păru să încline balanța.

– Da, bun, atunci să facem așa.

Cercetașul luă banii.

– Bine! chicoti Nalle și luă din nou bolul în mână. Împachetează-mi vechiturile și pune cutiile în spatele rulotei de la locul 214.

Gert respira cu dificultate. Pământul i se clătina sub picioare.

Toate piețele de vechituri pe care le vizitase, toate diminețile cu noaptea în cap, toate mizeriile prin care trebuise să scotocească! Toate orele, zilele, lunile și anii pe care îi petrecuse citind literatura de specialitate, studiind cataloage de licitații și memorând imagini de porțelan chinezesc din muzee dăduseră în sfârșit roade! Făcuse Marea Descoperire, obiectul la care visase toată viața, doar pentru ca un șacal de anticar ca Nalle Persson să i-l sufle de sub nas.

Uriașul părea amuzat de disperarea lui Gert.

Răsuca cu nonșalanță bolul între degetul mare și arătător.

– Ei bine, Gert, n-oi fi eu expert în porțelanuri chinezești, ca tine, dar tot am impresia că am făcut o afacere bună.

Rânjetul lui Nalle se lărgi, expunând un șir de dinți galbeni. Poate că era din cauza întunericului și a umbrelor, sau poate creierul lui Gert suferea de lipsă de oxigen, dar pentru o scurtă clipă fu încredințat că Nalle nu era om sau șacal, ci un trol. O creatură malefică furișată aici din pădure și care îi furase comoara chiar de sub nas.

Nalle puse bolul în buzunarul interior al gecii și îl bătu pe Gert pe umăr atât de tare încât acesta aproape că își pierdu echilibrul.

– Treci într-o zi pe la mine și o să-ți spun cu cât l-am vândut!

Nalle îi făcu cu ochiul, apoi îi întoarse spatele și se îndepărtă.

Gert rămase acolo, încremenit, ținând în continuare cele două bancnote de zece coroane în mână. Le strângea atât de tare încât încheieturile degetelor i se albisera.

În clipa aceea simți că se rupe ceva în el. Un zid care se prăbuși brusc, eliberând ani de sentimente reprimite, pe care nu crezuse că le are.

Furie, mânie. Ură.

O ură arzătoare, clocotitoare.

Își aminti brusc o poveste pe care bunicul său obișnuia să i-o spună. Despre cum singurele lucruri care funcționează împotriva trolilor sunt armele strălucitoare.

„O să-mi plătești pentru asta cu vârf și îndesat”, șuieră în sinea lui în timp ce urmărea cu privirea spinarea masivă a lui Nalle, până când aceasta dispăru în întuneric. „Chiar dacă va fi ultimul lucru pe care-l fac.”

1

Era ora 8.30 duminică dimineața când inspectorul de poliție Peter Vinston își îmbracă sacoul croit pe comandă și își potrivi nodul cravatei în fața oglinzii. Ca de obicei, trebui să se aplece pentru a se vedea în întregime. O lună de concediu de la Departamentul Național de Investigații Criminale din Stockholm îi făcuse bine, constată el. Părul său blond-roșcat căpătase șuvițe decolorate de soare, fața îi era acoperită de un bronz strălucitor și se simțea cu mult mai vioi decât în ultima vreme.

În primăvară avusese crize de leșin inexplicabile la serviciu și primise concediu medical, motiv pentru care acceptase fără trageri de inimă să vină aici, în Österlen, în urmă cu patru săptămâni.

Își petrecuse timpul cu fiica sa Amanda, cu fosta sa soție Christina și cu noul soț al acesteia, Poppe, proprietarul castelului Gärnsnäs.

Curând reușise să se implice în ancheta unei crime în care ajutase poliția locală să rezolve cazul unei agente imobiliare celebre, Jessie Anderson, care fusese ucisă.

După o perioadă de îndoială, Vinston ajunsese să aprecieze Österlenul, în ciuda scanezilor³ și a animalelor care erau acolo peste tot. Dar acum, după trei săptămâni de acalmie, se simțea revigorat până la plictiseală. De fapt, era nerăbdător să se întoarcă la serviciu.

3. Locuitor al Scaniei, provincie din sudul Suediei. (*n. trad.*)

Își trecu rola de curățare în sus și în jos pe partea din față a vestonului și a pantalonilor. Nu pentru că ar fi văzut vreo scamă sau vreun fir de păr, ci doar așa, pentru orice eventualitate. Când termină, o plie și o puse în buzunarul interior, își potrivește încă o dată cravata și părăsi dormitorul, ieșind în bucătăria combinată cu camera de zi.

Căsuța în care fusese găzduit de Poppe și Christina era o cabană idilică, cu acoperiș de stuf și ferestre cu șprosuri de lemn. Tocurile ușilor erau joase, dar Winston învățase acum să se aplece în locurile unde era necesar.

Alese una dintre cămile de ceramică străambe din dulapul din bucătărie, își turnă cafea și începu să răsfoiască distrat Cimbrihamnsbladet, încercând să facă timpul să treacă.

Se hotărâseră pentru ora nouă, dar din câte îi cunoștea el pe Christina și Poppe asta însemna mai degrabă ora zece și ceva.

Astăzi se deschide târgul pentru anticari și colecționari din Degeberga, titra ziarul. Sunt așteptați peste trei sute de expozanți, un kilometru de tarabe și cel puțin zece mii de vizitatori.

Vinston parcurse articolul. Mai bine să fie pregătit pentru ceea ce avea să urmeze.

Categoric, nu împărtășea interesul Cristinei și al lui Poppe pentru antichități, dar, pe de altă parte, se plictisea, ceea ce, împreună cu faptul că Amanda urma să lucreze la chioșcul de înghețată din târg, îl făcuse să se autoinvite.

Abia aștepta să-și vadă fika muncind. Crescuse atât de mult! În ultimele săptămâni deveniseră mult mai apropiați, era o mare diferență între întâlnirile obișnuite de pe FaceTime și cele din viața reală. În plus, era încântat de interesul nou-descoperit al Amandei pentru meseria lui de polițist.

Vinston continuă să răsfoiască distrat ziarul și zări numele Jonnei Osterman. În timpul investigației în cazul agentei imobiliare ucise, simțise un fel de simpatie pentru Jonna. Dar situa-

ția fusese complicată de faptul că ea era redactor-șef al ziarului Cimbrihamnsbladet, iar el polițist care participa la anchetă.

După ce ucigașul a fost arestat și după ce comentariile ziarelor au încetat, el și Jonna s-au sunat de câteva ori, dar apoi ea a plecat în vacanță și totul s-a destrămat. Iar acum, după doar câteva săptămâni, avea să se întoarcă la Stockholm, așa că era inutil să mai facă și alte încercări.

Vinston împături ziarul și îl puse înapoi în vârful teancului ordonat de lângă ușă.

Apoi își luă telefonul mobil, portofelul și carnetul Moleskine cu coperte de piele. Luă o umbrelă neagră cu mâner de mahon de pe un cârlig din hol și ieși pe ușa din față în ziua strălucitoare de vară.

Micuța și fermecătoarea terasă din grădină era plină de verdeață.

Vinston, care locuise toată viața la oraș, era uimit de cât de repede creștea totul. Cu trei zile în urmă, trăsese după el pe gazon o mașină de tuns iarba *Husqvarna*, veche și care gâfâia, dar deja părea că e timpul s-o facă din nou. O plantă cățărătoare care îi era înaltă până la talie când venise la cabană ajunsese acum aproape până la streșina casei.

Se așeză pe treptele din față și începu să tragă adânc aer în piept. Mirosea încântător. Să fi fost stresul vieții sale de zi cu zi din Stockholm cel care îl făcuse să nu mai fie atent la mirosuri?

Gândurile îi fură întrerupte de un Jaguar închis la culoare care intra pe aleea din fața cabanei.

Poppe, un bărbat rotofei de vreo cincizeci de ani, purtând o cămașă de in, ochelari de soare și o eșarfă la gât, sări din mașină pe partea pasagerului.

– Îmi pare rău că am întârziat! spuse el în timp ce ținea portiera din spate deschisă pentru Winston. Mi-ar plăcea să-mi asum vina, dar asta ar însemna să mint.